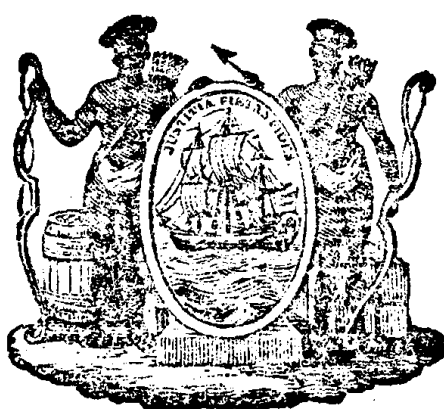

WOENSDAG, den

4^{den} NOVEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

BUITENLANDSCHE NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Couranten tot en met den 26sten Augustus 1835.

Nederlanden.

De volgende opgaven, getrokken uit het *Annuaire Militaire*, doen zien, dat de kaders van het Fransche leger thans geringer zijn dan in het laatste jaar der restauratie. In 1820 was de infanterie zamengesteld uit 24 bataillons der garde, 63 regimenten van linie, uitmakende 192 bataillons, 20 regimenten ligte infanterie, uitmakende 41 bataillons; vreemd legioen 2 bataillons; 4 zwitsersche regimenten, of 12 bataillons, totaal 275 bataillons. In 1831 bestond de armee uit 67 regimenten van linie, of 201 bataillons; 21 regimenten ligte infanterie of 63 bataillons; vreemd legioen, 6 bataillons, totaal 270, zijnde 5 bataillons minder dan in 1820. De vermindering is nog aanmerkelijk bij de kavalerie. In 1820 bestond de kavalerie der garde uit 8 regimenten of 48 eskadrons; 1 kompagnie hussaren of 8 eskadrons; keurbenden gendarmerie 2 eskadrons; karabiniers 12 eskadrons; 10 regimenten kussiers of 48 eskadrons; 12 regimenten dragonders of 72 eskadrons; 18 regimenten jagers of 108 eskadrons; 3 regimenten huzaren of 24 eskadrons, totaal 322 eskadrons. In 1835 bestond de kavalerie uit 50 regimenten of 250 eskadrons, zijnde 72 minder dan in 1820.

— In een der duitsche dagbladen vindt men de volgende opgave der tegenwoordig van wege Groot-Brittannië bij de vreemde mogendheden aangestelde diplomatieke agenten, met het bedrag van derzelver traktementen, naar alphabetische orde gerangschikt:

Te Berlijn: een buitengewoon gezant 5500 p. st.; een legatie-secretaris 550 p. st.; een attaché 250 p. st.

Te Bern: een legatie-secretaris 400 p. st.

Te Bogota: een gezant 4000 p. st.; een attaché 400 p. st.

Te Brussel: een gezant 2000 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.; een attaché 200 p. st.

Te Buenos-Ayros: een legatie-secretaris 500 p. st.

Te Dresden: een gevolmagtigd minister 2300 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

Te Florence: een residerende minister 2300 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

Te Frankfort: een gevolmagtigd minister 2000 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

In Griekenland: een residerend minister 2200 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

Te 's Gravenhage: een zaakgelastigde 500 p. st.

Te Konstantinopel: een gezant 6500 p. st.; een gezantschaps-secretaris 800 p. st.; een attaché 250 p. st.

Te Kopenhagen: een gezant 4000 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.

Te La Plata: een gevolmagtigd minister 3300 p. st.

Te Lissabon: een gezant 5000 p. st.; een legatie-secretaris 600 p. st.

Te Madrid: een buitengewoon gezant 6500 p. st.; twee legatie-secretarissen met 600 en 550 p. st.

Te Mexico: een minister 2000 p. st.; een legatie-secretaris 900 p. st.; een attaché 200 p. st.

Te Munchen: een buitengewoon gezant 4000 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.

Te Napels: een buitengewoon gezant 4400 p. st.; een legatie-secretaris 550 p. st.

Te Parijs: een buitengewoon gezant 10,000 p. st.; een gezantschaps-secretaris 1000 p. st.; een eerste attaché 400 p. st.

Te Rio-de-Janeiro: een buitengewoon gezant 4500 p. st.; twee legatie-secretarissen 550 en 400 p. st.

Te Petersburg: een gevolmagtigd minister 3500 p. st.; een gezantschapsraad 1000 p. st.; een eerste attaché 400 p. st.

Te Stockholm: een buitengewoon gezant 3300 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.

Te Stutgardt: een buitengewoon gezant 2200 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

Te Turyn: een gevolmagtigd minister 4100 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.

Te Weenen: een buitengewoon gezant 9900 p. st.; een gezantschaps-secretaris 900 p. st.; en twee attachés met 250 en 200 p. st.

Te Washington: een buitengewoon gezant 5500 p. st.; een legatie-secretaris 200 p. st.

Behalve deze waren er nog omtrent 25 attachés bij de onderscheidene diplomatieke zendingen, die echter geen vast jaargeld uit de schatkist trokken.

— Een Fransch officier, die zich in de Noord-Amerikaansche Vrijstaten bevindt, deelt de volgende bijzonderheden mede, aangaande de land- en zeemagt van dat rijk:

De landmagt bestaat uit 7000 man, te weten: 4 regimenten Artillerie, 7 regimenten Infanterie, 1 regiment Dragonders, 1 korps Ingenieurs en de staf; de kaders van deze regimenten zijn zoodanig ingerigt, dat men derzelver sterkte tot 15,000 man kan doen stijgen. De milicie der 24 staten is derwijze georganiseerd, dat zij 1,300,000 man te veld kan brengen. In de staten langs de zee-kust bestaan zij meestal uit artillerie-kompagnien; iedere kompagnie heeft hare verzamelplaats, en op welk punt van de Unie een aanval ook plaats hebbe, derwaarts kan in 14 dagen tijd 30,000 man worden gerigt. Eene menigte kanalen en ijzerwegen, die overal parallel met de zee loopen, zijn hiertoe van groot nut. De zeemagt bestaat uit 12 linesschepen, 13 fregatten, 12 brikken, 6 korvetten en een geveendigd aantal stoomschepen; tot de bemanning van deze schepen zijn 6000 zeelieden bestemd.

— Willem IV, koning van Engeland, heeft, gelijk bekend is in eenen brief, dien hij in Maart 1835 door den Hertog van Sussex aan de Royal Society liet worden, aangekondigd, dat hij de fondsen inwilligt, welke ter jaarlijksche uitdeeling van twee medailles, ter waarde van 50 guinies, voor de gewigtigste ontdekkingen in eenigen hoofdtak der wetenschappen, benodigd zijn. De raad der maatschappij heeft diensvolgens besloten, in het jaar 1836 een dezer medailles uit te deelen, voor de gewigtigste, nog niet bekend gemakte verhandeling uit het gebied der Sterrekunde, die haar voor Junij 1836, ter plaatsing in de door haar uitgegeven *Transactions*, medegedeeld zal worden. De tweede koninklijke medaille zal in hetzelfde jaar diegenen toegewezen worden, die de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— In een onlangs in het licht verschenen reisverhaal, betreffende Hongarije, komt het volgende voor:

De bevolking bedroeg in het jaar 1832 8,601,506 zielen, waaronder de Pesther volksstam, ten getale van 400,000, de Bacter 428,018, de Biharer 400,027, de Neutraer 341,322, de Temeser 286,744 en de Torentaler 202,743 de talrijkste volksstammen zijn. Van de steden hadden Pesth met 56,577, Debreczin 45,375, Presburg 37,180, Maria Theresiopel 34,924, Szeged 32,209, Ofen 30,011, Neusatz 20,231 en Stuhlweissenburg met 20,089 de meeste inwoners. Kroatie en Slavonie tellen te zamen 377,468 ingezetenen. Het Hongaarsche rijk heeft in twee koninklijke vrijsteden, 3 marktvlekken en 58 dorpen, 37,945 ingezetenen.

— Als een bewijs van het heerlijke verval, waarin ook in Denemarken de landsteden verkeerden, wordt gemeeld, dat hij eens op den 2den dezer te Tonnangen gehoudene verkooping van 5 huizen, een derzelve, hetwelk twee verdiepingen hoog, in goeden staat en van bijgebouwen voorzien was, voor 50 mark, een tweede voor 30 mark, een derde (waarvoor, om te blijven staan, maar 7 mark 8 schilling geboren waren) om af te breken voor 134 mark, en een vierde voor 12 mark verkocht zijn, terwijl voor het vijfde huis geen bod gedaan werd.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

Bijdragen tot een stelsel van geologische Chronologie, gegrond op het onderzoek der dierlijke overblijfselen en de met dezelve in verband staande verschijnselen." Beide verhandelingen moeten voor Junij 1837 aan de Royal Society ingezonden worden. Onze lezers op deze prijzen opmerkzaam makende voegen wij hier nog bij, dat die maatschappij in het jaar 1833 de eene medaille toegevoegd heeft aan Sir John Frederic William Herschel, voor zijne verhandeling over de dubbele sterren, de andere aan den Hoogleeraar Auguste Pyrame de Condolle in Geneve, voor zijne ontdekkingen in de physiologie der planten; terwijl zij in het jaar 1834 de een toevees aan John William Lubbock Esq., voor zijne verhandeling over de watergetijden, en de andere aan Charles Lyell Esq., voor zijne Grondbeginselen der Geologie.

— In een onlangs in het licht verschenen reisverhaal, betreffende Hongarije, komt het volgende voor:

De bevolking bedroeg in het jaar 1832 8,601,506 zielen, waaronder de Pesther volksstam, ten getale van 400,000, de Bacter 428,018, de Biharer 400,027, de Neutraer 341,322, de Temeser 286,744 en de Torentaler 202,743 de talrijkste volksstammen zijn. Van de steden hadden Pesth met 56,577, Debreczin 45,375, Presburg 37,180, Maria Theresiopel 34,924, Szeged 32,209, Ofen 30,011, Neusatz 20,231 en Stuhlweissenburg met 20,089 de meeste inwoners. Kroatie en Slavonie tellen te zamen 377,468 ingezetenen. Het Hongaarsche rijk heeft in twee koninklijke vrijsteden, 3 marktvlekken en 58 dorpen, 37,945 ingezetenen.

— Als een bewijs van het heerlijke verval, waarin ook in Denemarken de landsteden verkeerden, wordt gemeeld, dat hij eens op den 2den dezer te Tonnangen gehoudene verkooping van 5 huizen, een derzelve, hetwelk twee verdiepingen hoog, in goeden staat en van bijgebouwen voorzien was, voor 50 mark, een tweede voor 30 mark, een derde (waarvoor, om te blijven staan, maar 7 mark 8 schilling geboren waren) om af te breken voor 134 mark, en een vierde voor 12 mark verkocht zijn, terwijl voor het vijfde huis geen bod gedaan werd.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

— Een Amerikaansche lucht-reiziger, de heer *Rufus Porter* heeft aan het gouvernement der Vereenigde Staten den voorslag gedaan om een reusachtig grootestoomluchtbol te vervaardigen. Volgens de door hem aangeboden teekening ligt de bol, die eene eivormige gedaante heeft, dwars of horizontaal, is zij 500 voet lang en 50 voet in diameter, waaraan eene bekleedsel hangt van 50 voet lengte en 20 voet breedte, in welke zich kamers bevinden voor de passagiers, benevens een stoom-machine van 10 paardenkracht, welke een grad, naar de wijze der molenswieken, in beweging brengt, en eindelijk een rier, gelijkende naar den staat der visschen, met behulp van al hetwelk de uitvinder vermeent even goed door de lucht te kunnen varen, als een schip door het water.

— In Engeland graaft men al meer en meer bergen en hoogten door, ten einde de beste en nog onbekende verhandeling over een onderwerp der dierlijke physiologie inzenden zal. In het jaar 1837 zal de een der beide medailles toegewezen worden aan de beste verhandeling uit het gebied der Natuurkunde, de andere daaren tegen aan de beste verhandeling, welke medegedeeld zal worden onder den titel: waar zij nog andere voordeelen oplevert.

Kanalen, welke onder den grond voortgaan, of daar, waar zij in de opene lucht zijn, overwelfd worden, blijven 1) het geheele jaar door bevaarbaar; dewijl het water in dezelve niet bevroest; 2) bevoeren geene sluizen; 3) hebben zelden gebrek aan water, dewijl in de diepte steeds meer water is, en onder den grond tevens minder verdampst. In Hanover werd reeds voor eenen geruimen tijd voorgelagen, van uit den Hartz eene gallerij in het vlakke land te brengen, om de bergstreek goedkoop, doormiddel van onderaardsche scheepvaart, van levensmiddelen te voorzien, en desgelijks de bergproducten goedkoop te kunnen vervoeren. Zulk eene gallerij zoude tevens het gebergte, met opzigt tot deszelfs ontslagen, eene groote streek ver leeren kennen, en misschien tot menige nuttige ontdekking brengen.

— In den staat New-York alleen zijn, sedert het aanleggen van den Liverpool Manchester ijzeren spoorweg, niet minder dan 37 ijzeren spoorwegen ontstaan, waarvan het kapitaal zamen genomen 29,865,000 dollars of 6 milj. pond sterling belooft. Bij dat alles bepaalt men zich tegenwoordig aldaar, bij het aanleggen van elken nieuwen ijzeren spoorweg, tot nu toe, slechts tot de berekening der kosten en deszelfs waarschijnlijke opbrengst. In Engeland daarentegen hebben het enkele Mechanici reeds verder gebracht. De heer H. H. Prieur tracht namelijk in het berigt, dat hij inleverde, omtrent den ijzeren spoorweg, welke van Londen naar Zuid-Wallis leiden zal, te bewijzen, dat, als de Romeinen, die door hunne heerlijke wegen zoo veel geschiktheid voor snelle gemeenschap ontwikkelden, de ijzeren spoorwegen en de stoomwerktuigen gekend hadden, het Romeinsche rijk nooit op eene andere wijze dan door inwendige twisten had kunnen te gronde gaan, en dat tegenwoordig de gedeelte der wereld Romeinsch zoude hebben moeten zijn.

Bengeligen.

MERKWAARDIGE BRIEF VAN TWEE SARDAMMERS AAN CZAAR PETER DEN EERSTEN (*)

Sardam, den 5 Dec. 1698.

PETER ALEXANDER, genegen vriend en broeder in Christus. Naar toewensching van alles goeds, hier en nimmermeer. Onze laatste en eerste brief aan UED. is geweest van den 28 Nov., en is dezelven een Copy van de voorgaande, waarinne gemeld hebben, daar voor deezende eer niet gehad hebben, aan UED. te schrijven, zoo dient deezende, om UED. bekend te maken, dat op ons dorp Sardam en andere omleggende plaatsen in Holland gelegen, na dat UED. uit Holland vertrokken is, zeer schielijk groote duurte in de graanen, inzonderheid in de rogge, gekomen is. Zo is dan in deezende weinige letteren ons gedienslijk verzoek aan UED., dat wij vrijheid mogen hebben, om een scheepslading rogge, groot tweehonderd tonnen, te koopen, en na Sardam te laten brengen; welk doende ons zult verbliffen, en UED. roemwaardigen naam in eenwig aandenken behouden bij UED. zeer genegen Sardammer vrienden. Verzoeken zeer vriendelijk om ten spoedigsten een gunstig antwoord, waarin wij ons zullen reguleeren, en waarin wij UED. weder kunnen dienst doen, gelieft naar te ordenen. Wij groeten UED. vriendelijk, en danken UED., dat UED. ons met uwe edele persoon hebt gelieven te verseren. Wees zo goed, van Alexander (**) en Gabriel (†) van ons te groeten. Hier mede afbrekende, en UED. in de Godlijke bescherming beveelende, zijn wij UED. zeer genegen vrienden.

(was getekend) { CORNELIS MICHELSEN. KALE.
{ CORNELIS CORNELISEN. KALE.

P. S. Zo ras wij vrijheid van UED. hebben, zullen wij een Schip onder Gods zegen afzenden (§).

(*) Het origineel van deezende zonderlingen brief is in handen van den Heer Morawo, Koopman te Petersburg, wiens Overgrootvader, de Admiraal Gaxys, hem uit handen van den Czaar ontfangen hadt, om'er gunstig op te antwoorden.

(**) De Vorst ALEXANDER MENZIKOFF.

(†) De Graaf GABRIEL GOLDFIN.

(§) Men verhaalt, dat dit Schip in het jaar 1699 werkelijk in Rusland aankwam, en dat de Czaar aan zijne Sardammer vrienden de lading rogge ten geschenke gegeven heeft.

CHINEZISCHE LETTERKUNDIGE DWANG.

Onze schrijvers en vooral onze voormalige zandelijke broeders klagen somwijlen, ofschoon ten onrechte, over belemmering in de vrijheid van denken en schrijven, strenge beoordeelingen, enz. Wat zouden zij zeggen, indien zij in China woonden! Het volgende, door eene zending, opgeleekende voorbeeld moge hun bewijzen, welk eene verplichting zij hebben aan het toeval, dat hen in Europa deed geboren worden.

Een zestigjarige geleerde leefde stil in de provincie Kiang-si, waar hij, alleen vermaakshalve, zich met letterkundigen arbeid bezig hield, want drukken liet hij niets. Mogelijk zal hij die schriften toch wel aan den een of anderen vriend hebben medegedeeld en op deze wijze waren zij ook eenen zijner vijanden, of liever benijders, onder het oog gekomen, (want een goed schrijver heeft eigenlijk geene vijanden, maar benijders), en deze bediende zich van die gelegenheid om den man te doen vallen, wiens verdiensten waarschijnlijk de zijne verdaisterden. Hij beschuldigde dien geleerde, dat hij zich had onderwonden, het groote woordenboek van keizer KANG-CHI aan te tasten; hij had, namelijk, een uitteeksel uit hetzelfde verbaardigd en zelfs getracht, eenige plaatsen uit het allerhoogst keizerlijk woordenboek te verbeteren. Hij had eindelijk de vernedertheid zoo ver gedreven, dat hij het gewaagd had, in eene voorrede, de kostbare namen van congres, den keizer en de keizerlijke voorzaten te noemen en te schrijven.

Op deze zware aanklagte werd de griffaard voor de regbank geroepen, waar hij zich mansdelijk verdedigde. Desniettegenstaande werd hij schuldig bevonden aan gekwetste majesteit, te meer, daar hij een geleerde was, gevolgelijk de wetten en gewoonten des lands kende, en niet uit onwetendheid gezondigd had. Te vergeefs beriep hij zich daarop, dat zijne schriften niet in druk waren verschenen. Het volgende vonnis werd over hem uitgesproken:

„De misdadiger zal in stukken gehouwen en zijne goederen verbeurd verklaard worden. Al zijne bloedverwanten, die boven de zestien jaar oud zijn, zullen sterven. Zijne vrouwen, hijwijven en kinderen onder de zestien jaar, zullen als slaven en slavinnen aan den een of anderen grooten heer worden uitgeleverd.”

Dit, den Europeanen zinneloos toeschijnend, vonnis werd, zoo als gewoonlijk, den keizer ter bekrachtiging gezonden en de monarch sprak als volgt:

„Ik schenk den geleerde genade, wat de wijze van sterven betreft; hij zal in stukken gehouwen, maar onthoofd worden; Ik schenk genade aan zijne bloedverwanten. De zonen zal men bewaren tot de groote regtsplegingen in den aanstaanden herfst. Overigens late men der wetten kareel loep.”

Deze keizer was echter een der mildste en verlichtste monarchen, die, volgens de berigten der zendelings — ten zelfden tijde een letterkundig gedenkteeken wilde oprigten, dat den grootsten vorsten van alle eeuwen tot eer zoude hebben verstrekt. Hij wilde namelijk alles wat China aan goede boeken, gedrukt of geschreven, had op te noemen, te zamen brengen en die gezamenlijk in één formaat als één enkel werk, laten drukken. Het schijnt hier echter, of de eerlijke missionaris wat al te ligtgeloozig is geweest, want hij verzekert, dat de geheele verzameling uit niet minder bestond dan uit zes maal honderd duizend banden, die gezamenlijk ter drukkerij van het keizerlijk paleis moesten worden gedrukt. Welk eene drukkerij moet dat zijn! Gesteld, zij kon dagelijks zes boekdeelen leveren, dan zou zij echter voor bijna drie honderd jaar werk hebben.

DAKPANNEN UIT GLAS.

Dortloper, glasfabrikant in Auzin, heeft uitgevonden, dat zij zeer hard en doorzigtig zijn, en zouden inzonderheid voor zulke gebouwen en vertrekken, die het daglicht slechts van boven kunnen hebben, van veel nut zijn.

Schoorte, Sterfgevallen, enz.

BURGERLIJKE-STAND.

Van den 17den tot en met den 31sten October 1835, zijn ingeschreven, als:

BEVALIEN: Rebecca David Sanchez, echtgenoot van Isaac Bromet, dochter. — Sallij Marie Gomperts, dochter. — Johanna Wilhelmina Muller, echtgenoot van Hendrius Thomotus Schren, dochter. — Georgina Catharina Costerus, dochter. — Jacoba Elisabeth Pommeressen, echtgenoot van John James Duncan, dochter. — Francina Rosamilla Harrod, zoon. — Susanna Elisabeth Vrijnde, dochter. — Johanna Jacoba de la Rivierre, dochter. — Johanna Elisabeth Pardo, dochter. — Servia van Muller, dochter. — Johanna Wilhelmina Mack, echtgenoot van George Christiaan Hampe, zoon.

LEVENLOOS GEBORTE: Venus Cramer. — Elisabeth van Becker.

OVERLEDEN: Coenraad Samuel Gerholdt, oud 26 jaar. — Elisabeth Josephina Mackerdeener, oud 48 jaar. — Eduard Charles Metschil, oud 29

jaar. — Georgina Johanna, dochtertje van T. W. de Villeneuve en C. L. Serres, oud ruim 5 jaar. — Johannis Leonardus Polgieter, oud 39 jaar. — Charlotte van Ben van Isomson, oud 99 jaar. — Charles James Scheridan, oud 40 jaar. — Johan Daniel Louis de Leon, oud circa 40 jaar. — Fredericka Johanna Charlotte Waakhuysen, oud 21 jaar en 21 dagen.

Advertentie.

(39409) De ondergeteekenden verhaast zijnde en thans woonachtig aan de Waterkant, allernaast de Heeren M. & S. A. WITTERING, bieden te koop aan, de volgende Goederen, aangebragt per het Schip de jonge Arie, Kapt. L. Hys, als:

Boter; Edammer Kazen; Aardappelen; Ajuin; Hammen; geroost Vleesch; Broodsuiker; beste roode Wijn in kisten; oude Hermitage dito; Cotti-Roti dito; extra kwaliteit Champagne dito; dubbel Priacesso wit Bier; Neiserwater; witte Wijn-Azijs; Hoepels voor Buikervaten; Napsteenen; Kalk en Cement. — Almede een venereaal assortiment van Plantagie-Handelings Goederen; Netelgoed; Calico; Gingham enz.

En in voorraad:

Extra Port- en Tenerif Wijn; Londen Porter; Parton-Ale; Visschouwen in sardellen; Bristol Tripe; versche Zalm; dito Oesters; Engelsche Kaas; Gort in vaatjes; Engelsche Zeep; aangenaam en droog Witlood; Spaansch en Vrietsch Glas; Lijn en Patent Olie; Glas en Aardverven; een assortiment van IJzerwaren; Koper- en Blikwerk; waaronder gereedschappen voor onderscheidene handwerken.

Paramaribo, den 2, November 1835.

JOHN GARDNER & Co.

(39416) J. BRONKHORST, voornemens zijnde binnen kort deze Kolonie te verlaten, verzoekt aan al die gene welke iets van hem te vorderen hebben, kunne rekeningingen in te zenden, om bij accoord bevinding, betaling te erlangen; wederkerig verzoekende aan alle degene welke aan zijne Firma verschuldigd zijn, om betaling, ten einde in staat te geraken aan zijne engagementen te kunnen voldoen.

Biedt deszelfs nog voorradige GOEDEREN, tot zeer civiele prijzen en op aannemelijke condities te koop aan.

Vende:

(41158) HEDEN NAMIDDIG om 4 uren, ten huize van den Vendameester H. A. KEIJSER, van de Plantagie MONTRESOR cum annexis: een zes riems TENTBOOT en een ROEIJ-BREKMOLEN.

Voorts een acht riems TENTBOOT, behoorende aan den Boedel wed. D. BUTNER geb. PAPOT.

En op Vrijdag den 6 dezer, Provisien, Stukgoederen, &c., &c.

Scheepslidingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 31 October, het Schip de Jonge Arie, Kapt. L. Hys, van Rotterdam, hebbende 52 dagen reis. Idem, de Koloniale Schoener Henriette Elisabeth, Kapt. F. C. Naylor, van Berlice en Nicherie; Passagiers: de Heeren Beremeyer, Echtgenoot, twee Kinderen en drie Bedienden, en D. van LEMMER CAMP.

Idem, de Engelsche Brik Esther, Kapt. Wv. Jomp, van St. Andrews (Noord-Amerika.) [Sedert weder vertrokken.]

Den 2 dezer, de Nd. Am. Brik Raque, Kapt. M. A. PARSON, van Boston.

Idem, de Engelsche Schoener Clarisse, Kapt. W. CHAMBERS, van Demerary; Passagiers: de Heeren C. BARBOUR, JR. VAN THOL en JACK GAMMELS.

UITGEKLAARD.

Den 2den, de Nd. Am. Brik Spartan, Kapt. R. G. STAMVOON, naar Boston; lading: 153 vaten Melassie.

Idem, de Nd. Am. Brik Telegraph, Kapt. SEYMOUR BLANCHARD, naar Portland; lading: 166 vaten Melassie.